

سېل : ۱ صانی : ۲۳

سیلانی

عثمانی مملکتی ایچون ۱۲ غروش
روسیه و عجمستان ایچون ۲ روبله
باشقه مملکتلر ایچون ۵ فرانک

صایسی ۱۰ پارمیه

خلفه درغور

هفته ده بر، نورل بوردی، طرفدن مبقاییر

«خلفه درغور» نلک رانمی بازیمیلری

مدیری : جلال ساهر

اداره خانه

استانبولده نور عثمانیه
چادرسند ۴۰ نومرولی
«تورک بوردی»

نجشنبه ۱۲ ایلول، ۱۳۲۹

خالد ادیب خانم • آقا کوندوز • آق چوره اوغلی یوسف • احمد آغایف • توفیق نورالدین • جلال ساهر •
حسین زاده علی • حمدالله صبحی • عاقل مختار • عبدالقیاض توفیق • علی جان • علی سعاد • علی علوی • غالب بختیار •
کاظم نای • کوپرلی زاده محمد فؤاد • کولک آب • محمد امین • محمد علی توفیق • مدوح شوکت • ناظم بکیر •

قادىغېز بوقاله صانديرى كندى اۇنك ، اينكارىنك ،
تارلاىنك محصورلاريله بقالى عاداتا زىنگين ايتىش . بوسىلرجه
بويله سورمش .

قلعه دوشوبده بلنلرلر ايجرى كبرنجه بيانجى بقال ،
قادىغېزك اوينه هجوم ايتىش ، يوزبيلم قاج ليراسنى زورله
آلارق صااوشمش . بز ادرنه ي كرى آلدقدن صوكرا
حريف برداها كورونتمش .

قادىغېز بو حكايعى آ ككلادركن ، كنديسنه « بقال
تكرار ككليس نه بايارسين ؟ » ديتشلر . « نه باياجم ، اللهندن
بولسون ، ديرم . » ديتش . بونجه دفته شاين برشيدر .
ايشته ، ادرنهك بلغارلر آندده بولونماسى كېي زمانلرده
دركه وطنداش ديه باغرىزه باصدينمز كيمسهر ، بزه
اولادق دوشمانقلر يابدلر . بزي نه عفو ايتدك . بورالره
كېرن عسكرىمىز ، حتى بلغارلره بيله قتالق ايتىدى .

آرقق بزه تجارت عالمه كېرلم . بزه زىنگين اولام .
بويله زىنگين اولورسقى ، حكومت مزده زىنگيله ، اوردومىزى
قوله ندىر ، دوناغامىزى آرتدىر ، اووقت برداها بويله
دوشمانلار ينده دوشمه بزه كيمسهن قتالق كورمىز . مكىتلر
آچالم ، فقط حكومت مكىتى ده گيل ، جماعت مكىتى .
چونكه جماعت مكىتلر يمزده ايتىدېگىز كى تام تورك
و اسلام تربيهسى وره بيليرىز . باقىگىز : اوتكى وطندا .
شورغىك كندى مكىتلرى وار ؛ بزم حكومتك مكىتلىرىنه
رغبت ده گيل ، تنزل بيله ايتيورلر .

بونلرك هېسى قوميت و دين حساريله اوليور . بزه
تورك ككلمه و اسلاملر مزه قوت ورده . ايشته ادرنه ي
كوركدن ، بوتون بو چكىلن آجىلرى آ ككلاقدن
صوكرا بويله ايتىمكه باشلادم .

آنجق سلاىنكده بزم ايكنى تجارت مكىتمىز واردى .
بونلر اولدقجه تجارت آدمى يتشديرييورلدى . بوگون
هېچ بر رده بر تجارت مكىتمىز يوق . استانبولده
حكومتك برعالى تجارت مكىتى و اوسده هېچ بر تجارت
يتشديرمىدى . بزه ، كندىمىز بزه كوره جماعتجه ، ياخود

خصوصى تجارتده مكىتلر آچالمىز . بومكىتلرده اوقويان
چوقوقلر يمىزى بر قاج سته باققه لرله ، بويوك تجارت
اولرنده چيراق اولارق قوللاندىر مالىزى . صوكرا بونلرده
اوتكى وطنداشلىرىمىز كېي ائى تجارت اولابيليرلر . آتقيق
مأمورما كينهسى اولان مكىتلردن اولدقجه اوزا قلاشالمىز .

ادرنه كرى آلدقدن صوكرا بورايه كىملر گلدى ؟
سلاىنك بونمارشهسى ، مېهاره معازنهسى كېي تجارت ايشلريله
اوغراشانلر بعض اوردولرده اوتى برى صاتق ايجون
بورالره آدمىلر كوندردلر . بونلردن باشقه كيمسه يوق .
زيارتخيلر ايجنده ايشه ، نه بويوك يازبخيلر ، نه بويوك
شاعىرلر ، نه بويوك فكىرلى توركلر يوقدى . بونلر يالگىز
ادرنهك كرى آلتاشندن دولابى اوزاقدن سويندىلر .
ايشته اوقادار . .

بو ، اولدىمى يا ؟ ..

مرعشى ادغى

....

هفتلىق حوادث

پادشاهىمىز افنديمىز مضر نىرىنك طوغدىقى كونه
اولكى صالحى گون سوكىلى بابامىز ، پادشاهىمىز افنديمىز
حضر تلىرىنك طوغدىقى كوندى . سوكىلى پادشاهىمىز ،
اولادلىرى اولان خلقى چوق سوده ؛ كىجه كوندوز ،
اونلرك آيلىگىنى دوشونور . صوك ايكنى اوچ سنده ،
ملتك باشته گن فلاكتلردن آلقوق متاثر اولان شهسز ،
سوكىلى ملت باباسى پادشاهىمىز در . صوك كوندوده ادرنه
شهرينك و ادرنه ولايتك بر قسمى تكرار عثمانلىلر آلتنه
كجديگى ايجون ، پادشاه بابامىز ، آلتنه چوق سويندىلر .
بوسنهك ولادت كونى اويله سونجىلر بر زمانه راست گلدى .
بوندن اوترى خلقك سونجى ده طبيعى آرتدى .
« خلقه دوغرو » پادشاه بابامىزى ولادت كونيله تېرىك
ايدر ودها چوق سىملر بومبارك كونك ادراكى الله تعالى دن
ديلهر .

بوغارلر بایشیر ارلدی . — اردومن (أدرنه) نی
(فرق کلیسا) نی استرداد ایدوب، مریچی ده کچه رک
اورته کوی، دیمتوقه، صوفیلی به دوغرو ایلر و لمه باشلادیغی
گورن بوغارلر، استانبوله ایلیچیلر گوندریلر و عثمانلی ایه
باریشیق ایسته دیلر . پادشاهمز افندیز طرفدن داخله
ناظری طلعت و وشورای دولت ریشی خلیل بکلرله
بحریه ناظری چورو کسولی محمود پاشا، بوغار ایلیچیلرله
قونوشمه یه مأمور ایدیلدی . مرخصلر، آلتی، یدی دفعه
بر آرایه طوبلانوب مذاکره ایتدکن صوگرا نهایت
اویشدیلر . أدرنه، فرق کلیسا و دیمتوقه، الحمدلله، بزه
قالدی . پادشاهمز افندیز، صلح مذاکره سی آتی نتیجه یه
أردیردیگی ایچون صدر اعظم پاشایه بویوک برنشان احسان
بووردی .

أرقاف مکتبه لری . — استانبولده ده، عثمانلی مملکتشک
باشقه طرفلر نده ده، اسلام مکتبلرینک چوغی أوقاقدگر .
بونلره شمعی یه قدر ادم عقلی باقان ، بونلرک اصلاحی
جدی دوشون یوقدی . حالوکه خلق اولادینک هبی
بونلرده اوقور . اوقور اما اکثریا برشی اوکر نه من .
کوی، قصبه، حتی استانبولک بوتورلو مکتبلر نده دورت
بش ییل اوقودیغی حالده بر سطر یازی یازامان خیلی
مسلمان گوردک . باشقه وطندا شلریمز ، مثلاً روملر ،
أرمینلر ، کلیسا مکتبلر نده ، ایکی اوج سنه اوقوبوب ،
اوقور یازار اولورلر : روم بالقجیلرک ، أرمینی حامللرک
برخیلیسی اوقومق یازمق بیایرلر . تورک آشجیلر ،
کورد حامللر آرمسده اوقور یازار ایه سه مان هیچ یوقدر .
بونلک سببی مکتبه دوام ایتمه مکدن ده گیل دوام ایتدکلری
حالیله آتی اوقودیلماقدن . ایشته بونلری دوشون اوقاف
نظارتی ، شمعی أوقاف صیان مکتبلرینی اصلاحه
اوغراشیور . بونشبت فقرا اولادی ایچون بک فایدلی ،
بک خیرلی برتشتدر . أوقاقلک موفق اولماسینه جان و گورگدن
دعا ایدرر .

بر مسلمانلک تفریه امتیازی آلماسی — تلغرافی آرتق
بیلمه ن قالمیشدر . سوقاقد هرگون گوردیگنک تللر

واسطه سیله بک اوزاقدن مثلاً أرضرومدن استانبوله ،
برقاج دقیقه ایچنده خبر گوندرمک ممکن : أرضرومده
بر تلغراف ماکنه سی اوگنده اوطوران تلغرافچی ،
ماکنه سنه بر طاق یازیلر یازیور ، او یازیلری استنبول
تلغرافخانه سنده کی تلغرافچی شک ماکنه سی تکرار ایدیلور ؛
بویله جه خبر لشیلور . یگرمی اوتوز سنه ده، برده تلفون
چققدی . تلفون ، اوزاقدن یازی یازمیور ، سوز
گتیریور . مثلاً بک اوغلنده کی تلفون ماکنه سنه بریسی
بر شیلر سویلیور ، استانبولده سلطان حمامده کی آدم
کندی تلفون ماکنه سی باشنده اونلک سویلدیگی طویبور،
ایشیدبور . غلطه و سلطان حمامده کی ماکنلر آرمسده ،
طبقی تلغرافده اولدیغی کیی تللر اوزادیلشدر . استانبولده
چوقدنبری تلغراف وارسده تلفون یوقدی ؛ ایکی اوج
سنه دنبری اوده اولدی . شمعی دائرلر ، پولیسلر ،
عسکرلر ، تجار ، بر بریسیله ، متصل تلفونه قونوشوب
طوریبورلر . تلفون ده تلغراف کیی بک اوزاقلردن
سر گتیره بیلر . شمعی آوروپاده بش ، اون گونلک
یولدن قونشیلورلر ! بزده بویگی معرفتلی هپ فرنکلر
یایور . ایجاد ایدن ده ، یابوب، طاقوب و یرنده فرنک ،
ایشله ن ده فرنک . بر تورک ، بر مسلمان جیقوبده
مثلاً استانبولک ، یاخود ازمیرک ، آطنه نلک تلفون
امتیازینی آلمیور . امتیازی فرنکلر ، آلیبورلر ، صوگرا
اونلر ، طبیعی مأمورلرینی ده فرنکدن ، انجیسدن
قوللانیلورلر . اویله جه بزه ، او گبی ایشلردن پاره
قازاقلق قابوسی قانیور . استانبول تلفون ، آلکتریق
تراموای ، تجور بولی ، غاز ، صو ، تونل شرکتلرینه ،
باقل ! اونلرده مأمور اوله رق قاچ تورک وار ؛ قاچ اسلام
وار ؟ صاحی ییانچی اولدقدن صوگرا ، آلبته بویله اولور .
تجارته ، صناعته ، حیاته ، یعنی یاشامقده انصاف ،
مرحت یوقدر . بونی بویله جه بیلملی ! چالیشمان ،
چالیشمه نلک بولنی بیلمه ن ، هر طرفدن قوغولور .
بو حقیقی دوشون آکلایان عثمانلی تورک قارده شلریمز ،

اوجشمه قوریرسه، مملکتک حیات یتهر. بونی یالکیز
زراعت ناظرلری ده گیل، بوتون مملکت اهلایسی دوشو-
نه لیدر، هله طشرده، یری یوردی، تارلاسی، باغی اولوب ده
استابولده مأموریت پیشینده دولاشان بگلر، اُنک چوق
دوشونه لیدر. اونلر مطلقا طور اراق باشه گیمیلیر، یوقه
مأمور اوله جق داتردن قوری قایلر.

آ. ی.

اخطار:

اصناف، رجبر و عمله طرفندن اداره خانه منه یازیلدجق
سؤاللی مکتوبلره، «خلفه دوغرو» واسطه سیله لازم کلن
جوابلری ویرمکده قصور ایتیجه جکیز.

خلفه اوقوبه ییللری تک سیله چوخی کونده لک غزته لری اوقومیه
وقت بولامیورلر، وقت بولسه لرده، قاربشیق یازیلردن چوقلق
معنا چیقارامیورلر. اوتکچون بوندن بویه خلفه سیله سنده
فاشده کوردیکمز حوادتی اوبرغزته لردن آلوب «خلفه دوغرو» ده
قیصه، قیصه و آجیق بر دبل ایله یازاجمز. بویه جه «خلفه
دوغرو» بی اوقویانلر. هفته ده برکوچوک غزته بی اوقومله
هفته تک کندیلرینه فاشده لی حوادتی اوکرتمش اوله جقزلر..
«خلفه دوغرو» ده یازیلان یازیلرک آ کلاشیلما یان برلری
اولورسه اوقویانلر بزه مکتوب یازدق خبر ویرمه لرخی رجا
ایدیز. بز او آ کلاشیلما یان سوزلری آ کلاشه بی چالیشیرز،
همه ده برده ا اوله قصورلردن صاقیرز، بز، یازیلرغیزی
آ کلاغی ایچون یازیریورز، کندیغ یازوب کندیغ اوقومق
ایچون ده گیل..

رجبر، عمله و استافک احوالی ییلدیروب، درد لرخی
آ کلاوب و بونلره چاره لر کوستروب یازیلش آی مکتوبلرک
صاحبلرینه مقدار مناسب تحریر اجری ده ویرله جکدر.

خ. د. ۵۰

شهبال

مملکت مزده جیقان رسمی مجموعه لرک اُنک گوزل و اُنک
فایدالیدی هیچ شهره یوقه که شهبالدر، شهبال ادباتدن صنایع
نقیسه دن، موسیق دن بحث ایدن قیمتی بر رساله در. اُنک اعلا
جلالی کاغذ اوزرینه باصیلش اولدینی حالدیه فیثاقی آنجق بش
غروشدر، توبیه ایدرز.

«مطبعه خیریه و شرکاسی» جلال ساهر

تجارت، صنعت زراعت ایشلرینه دقتلری آرتدردجق زه
آرتدیریورلر. بوسفر، پک سوسینه رک خبر آلق که
شماللی کنج تجارتلردن یوسف افندی مظفر نامنده بر
ذات، روسیه ده کی بویوجک بر روس شهرنده تلفون
یایق امتیازی آلمش و ایشه کبریشمشدر. بوخردن
عبرت آلمای؛ شماللی قارده شلریغز، روس شهرنده امتیاز
آله ییللورلر؛ بزبوراده کندی شهرلریغزده بویه امتیازلری
بیانجیلره قایدیریورز!

زراعت نظارتک اصلاحتی. — بزم مملکت مز

اصل جفتجیلک مملکتیدر. بوتون زنگینلکمز طور ابرقدن
اکن اکرک، حیوانلردن سوت، آت، بوله، یایغی آله رق
حاصل اولور. اکر مملکت مزده بغدادی، آرپه، اوزوم، انجیر،
قدق، و باشقه میوه لر یتمزسه، قویون، صغیر، آت، مرکب
کی حیوانلر آرتمازسه، تجار، اصناف هیچ برشی صانماز،
مأمورلر معاش آلاماز. اونکچون هرشیدن اول حیوان
یتشدیرمک ورنجبرلک ایشلری بولنه قونق لازمدر. بونلری
دوشونک اوزره حکومتک بر نظارتی وار، اوکا زراعت
نظارتی دیورلر. کچن کون زراعت ناظرلی افندی، مملکته
خیری ایشلر یابه جفته داتر، بر غزته چی خلی آی
سوزلر سولش. دیش که: «یگی اصول زراعت
اوکر تک اوزره اچنیدن اوستالر چاغراجمز. اورنک
جفتلیک لری، زراعت مکتبلری آرتدیراجمز. مکتبلرده
اُنک زیاده باغیقلق و سوتجیلک اوکر تدریه جکیز.
بونلری اوکر تک اوزره ده اوستلر، معلملر کنتیرته جکیز.
پاتاس، باموق اکنک ایچون خلق تشویق ایدره جکیز.
زراعه اوجوز فاضلی یاره ویرمک اوزره باقمه لر آجاجمز،
بونلر پک آی و عدلدر.

ایمالکیز و عدالتده قالمایلدیر. شمده یه قدر زراعت
نظارتی باشه کچن ناظرلر بوقاچ دفعه بویه پک طساتلی
و عدلرده بولندیلر. وعدک آرقسی پک گلمه دی.
انشالله بوسفر کلیر. سوزده، یازیده قالماز. مملکت مزک
حیات چشمه سی اکنک و حیوان یتشدیرمکدر.